

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ, ЯК ОДИН З НАПРЯМІВ УПРАВЛІННЯ ВИТРАТАМИ ПІДПРИЄМСТВА

Підприємницька діяльність суб'єктів господарювання має головну мету – отримання прибутку, який є не тільки запорукою забезпечення індивідуальних потреб, а й у першу чергу базою подальшого розвитку виробництва. При розгляді основних факторів впливу на оптимізацію прибутку, забезпечення його постійного зростання, особливої уваги потребує процес формування витрат на виробництво продукції. Одним з найважливіших завдань кожного господарюючого суб'єкта є формування механізму управління ними. Пошук шляхів результативного використання наявних обмежених ресурсів лежить в основі будь-якого економічного рішення.

Фахівці підприємства мають швидко приймати рішення на основі обліку, аналізу витрат, які дозволяють працювати з максимальною ефективністю. На деяких підприємствах процес управління витратами або не здійснюється взагалі, або здійснюється без будь-яких обґрунтованих, регламентованих методів. Оскільки витрати на виробництво продукції є постійним і сильним дієвим фактором розвитку виробництва в ринкових умовах, важливим є забезпечення ефективного управління ними [1].

Актуальність проблеми управління витратами зумовлена необхідністю прийняття ефективних рішень в сучасних умовах, для яких характерні ризик та невизначеність ринкового середовища функціонування підприємств.

Загалом фінансовий менеджмент – це система цілеспрямованих дій з управління формуванням, використанням та розподілом фінансових ресурсів підприємства та оптимізації їх обігу, в яку входять:

- Формування і реалізація фінансової політики підприємства, фінансове планування і прогнозування.
- Інформаційне забезпечення (складання і аналіз фінансової звітності підприємства).
- Аналіз і контроль фінансово-господарської діяльності підприємства з метою діагностики його фінансового стану, виявлення резервів зниження витрат, збільшення доходів і прибутків.
- Оцінка інвестиційних проектів і формування «портфеля» інвестицій;
- Поточна фінансово-економічна робота та контроль [2].

Фінансова діяльність посідає важливе місце в управлінні

підприємством, від неї залежить повнота фінансового забезпечення поточної виробничо-господарської діяльності та розвитку підприємства, тому головною метою фінансового менеджменту є: знаходження розумного компромісу між завданнями, що їх ставить перед собою підприємство, і фінансовими можливостями реалізації цих завдань: забезпеченні максимізації добробуту власників підприємства в поточному та перспективному періодах, раціональному використанні ресурсів з метою створення ринкової вартості, здатної покрити всі витрати, пов'язані з використанням ресурсів, і забезпечити прийнятний рівень доходів на умовах, адекватних ризику вкладників капіталу[3].

Отже, успішна діяльність будь-якого підприємства, його життєздатність протягом тривалого періоду часу залежить від неперервної послідовності управлінських рішень, що приймають менеджери як індивідуально, так і колективно.

На рівні підприємства важливе значення мають питання формування рівня виробничих витрат. Це стосується будь-яких підприємств, незалежно від того в яких умовах вони працюють. Саме рівень виробничих витрат і ціна визначають оптимальні обсяги виробництва продукції і послуг, доцільність застосування певних технологій виробництва, і, з рештою, основну мету діяльності підприємства - отримання прибутку.

Управління постійними і змінними витратами, оперативна зміна їх співвідношення при умовах господарювання, дозволяє збільшити потенціал формування операційного прибутку підприємства. Оперативне управління виробничими витратами передбачає їх поточне регулювання з метою мінімізації затрат праці й матеріальних витрат, а також фінансових ресурсів. З оперативним управлінням виробничих витрат тісно пов'язані нормування ресурсів і їх нормативне планування. До основних недоліків поширеної методики нормативного планування витрат слід віднести те, що розроблені нормативи не є гнучкими. Вартісну оцінку матеріалів, робіт і послуг, що можуть змінюватись і змінюються як протягом року, так і за роками.

Особливості оперативного контролю за постійними виробничими витратами полягають у тому, що ці витрати - величина відносно стабільна. Проте вона може різко змінюватися і коливатися залежно від змін асортименту продукції, що виробляється, її обсягів і періодів виробництва, але при незначних змінах обсягів виробництва у короткостроковому періоді ця величина фіксована і залишається незмінною.

Отже, приймаючи будь яке рішення, менеджер обов'язково повинен врахувати міру ризику в кожному конкретному випадку. Без цього господарювання є небезпечним.

Дієвим заходом для зменшення ризику є страхування, яке формує відповідну статтю виробничих витрат підприємства.

Методика управління виробничими операційними витратами передбачає виконання роботи в три етапи. Перший етап включає аналіз

фактичних показників та результатів діяльності підприємства за останні кілька періодів, тобто здійснюється ретроспективний аналіз. Другим етапом є етап оперативного планування та обліку виробничих витрат під час виконання робіт. Третій етап процесу управління та обліку операційних витрат включає підсумковий аналіз фактичних витрат за даними відповідних документів, розподіл накладних витрат пропорційно до бази розподілу (найчастіше це заробітна плата основних працівників), групування їх за відповідними калькуляційними статтями; і, нарешті - калькулювання фактичної виробничої собівартості продукції [4].

Запроваджена методика дозволяє відображати в звітності готову продукцію одразу по фактичній собівартості, тим часом, як загальноприйнятим є спосіб обліку готової продукції, який передбачає корегування планової собівартості.

Таким чином, основною метою діяльності будь-якого підприємства загалом, і аналізу формування й функціонування виробничих витрат зокрема, є максимізація прибутку. Взагалі прибуток може зростати за такими основними напрямками:

- зниження виробничих витрат,
- удосконалення асортименту готової продукції,
- підвищення ціни готової продукції.

Однак, кожний з цих напрямків безпосередньо пов'язаний з формуванням та функціонуванням виробничих витрат і зводиться до методів підвищення прибутковості виробництва через призму виробничих витрат.

Література

1. Бланк И. А. *Управление прибылью*. – К.: Ника-Центр: Эльга, 2002.
2. *Методичні рекомендації з формування собівартості продукції (робіт, послуг) у промисловості, затверджені наказом Державного комітету промполітики України від 02.02.2001 р. №47*
3. Савицька Г. В. *Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. Посіб.* – К.: Знання, 2007. -668с.
4. Момот Т.В *Фінансовий менеджмент: навч. посіб./ Т.В.Момот.-К.: Центр учбової літератури, 2011. – 35С.*